

TRADICINĖS TEISĖS IR PAMATINĖS VERTYBĖS

Julián Carrón, Comunione e Liberazione Brolijos Prezidentas

Gerbiamas redaktorium,

Po mėnesius trukusių diskusijų apie civilines partnerystes, įstatymo projektas, pateiktas svarstyti Parlamente, sukėlė naują demonstracijų bangą, tiksliau, dvi: už ir prieš. Kas palaiko šį projektą, reikalauja pripažinti naująsias teises; kas prieštarauja, stengiasi apginti tradicines teises.

Kokia tokio aštraus susidūrimo priežastis? Viena viešosios nuomonės dalis gina naująsias teises kaip civilizacijos laimėjimą, kita jas laiko pasikėsiniu į pamatines Vakarų civilizacijos vertybes. Todėl juos supantys socialiniai nesutarimai ir politiniai konfliktai, rodos, yra neišvengiami. Iš kur šis susipriešinimas ir naujųjų teisių trauka?

Paklauskime savęs, iš kur kyla tos vadinamosios naujosios teisės. Galiausiai jos visos semiasi įkvėpimo iš giliai žmogiškų poreikių: poreikio mylėti ir būti mylimiems, troškimo būti tėvais ir motinomis, baimės kentėti ir mirti, savo tapatybės ieškojimo. Štai kodėl jos yra tokios patrauklios ir taip plinta, slapta viliantis, kad teisinė tvarka pašalins gyvenimo dramą ir „įstatymais“ garantuos begalinių kiekvienos širdies poreikių patenkinimą.

Cirinnà įstatymo projektas iškyla tokiame kontekste ir siekia atsakyti į vienas prie kito prisirišusių vienos lyties asmenų meilės pilnatvės poreikį, sukurdamas naujus socialinius darinius bei reikalaujamas jų pripažinimo. Nė kiek nesumenkindamas teisinių debatų reikšmės noriu pabrėžti, kad čia kalbama visų pirma apie žmogų ir jo realizaciją. Po visomis žmogaus pastangomis slypi išsipildymo šauksmas. Tačiau ar šios pastangos, kokios bebūtų nuoširdžios, yra pajėgios jam atsakyti?

Ne visuomet šiuolaikinė kultūra, kurios dalimi esame, žvelgia į giliausius „aš“ poreikius ir atpažįsta begalinę mus sudarančių žmogiškųjų reikmių svarbą, todėl dažnai siūlo dalinius ir neadekvačius sprendimus. Tačiau ar tikrai žmogiškąjį troškimą galima taip lengvai apriboti? Pasak italų poeto Cesare Pavese, „tai, ko žmogus ieško malonumose, yra begalybė, ir niekas niekada neatsisakytų vilties tą begalybę pasiekti“. Lašas niekuomet nepripildys gyvenimo taurės. To pavyzdys yra mano neseniai girdėtas homoseksualaus žmogaus liudijimas; jis užsiima mada, turi gera darbą ir santykį su partneriu. Atsitiktinai sutiktai draugų porai prasitaria, kad nėra laimingas: „Jaučiuosi taip, tarsi man kažko trūktų, tarsi mano gyvenimas remtųsi tik reakcijomis, tik gynyba. Man tai neduoda ramybės“.

Neramus – kaip visi. Visi esame linkę nuolat susiaurinti savo troškimą iki savo pačių susikurto įvaizdžio, nes tokiu būdu įsivaizduojame nesunkiai jį išpildysiantys. Tačiau tikras žmogus niekuomet nebus patenkintas daliniais sprendimais. Priešingai, turės sumokėti labai didelę kainą: pačių susikurto kalėjimo užtvaros neišvengiamai ims dusinti. Ar gali toks nepasitenkinimas būti numalšintas įstatymo priėmimu? Daugelis tuo tiki. Tai paaiškina tokią karštligišką kovą, kad jis būtų priimtas. Iš kitos pusės, manantys, jog tai pakenks visuomenės pamatams, dažnai priešinasi su tokiu pat įtūžiu, visiškai nepajėgdami mesti iššūkio, o tik dar labiau sustiprindami tą poziciją, su kuria kovoja.

„Kas mane išvaduos iš šito mirtingo kūno?“, savęs klausė jau šv. Paulius. Tik gyvas susitikimas, išaukštinantis žmogiškumą ir sugražinantis jam pirminį kvėpavimą, gali išlaisvinti žmogų iš jo paties susiaurintų troškimų diktatūros ir pažadinti kitokio gyvenimo norą; tik toks susitikimas gali tapti adekvačiu atsakymu mūsų matomam žmogiškumo sumenkinimui, gerbiančiu kitų laisvę. Kaip tas draugiškas santykis, kurį ta pora pasiūlė savo homoseksualiam draugui, kuris leido jam ištarti: „Kaip būtų gera taip išgyventi darbą ir santykius, kaip juos gyvenate jūs su žmona. Esate neeiliniai paprasti žmonės. Gera su jumis kalbėtis“. Tuomet paklausė: „Kaip jums pavyksta taip gyventi?“.

Tai patvirtinimas to, ką mums nuolat primindavo kunigas Giussani: „Tokioje visuomenėje kaip ši neįmanoma sukurti kažko naujo kitaip, kaip tik gyvenimu: nėra struktūros, organizacijos ar iniciatyvos, kuri galėtų išsilaikyti. Tik perkeistas ir atnaujintas gyvenimas gali sukelti perversmą struktūrose, iniciatyvose, santykiuose, visur“. Tai tas pats gyvenimas, kuris metė iššūkį moters iš Samarijos troškuliui, kurio nebuvo numalšinę penki jos vyrai.

Ar kartais ne šito visi tikisi iš mūsų, krikščionių? „Tai, ko trūksta, yra ne žodinis ar kultūrinis Apreiškimo atkartojimas. Šių dienų žmogus turbūt nesąmoningai tikisi patirti susitikimą su žmonėmis, kuriems Kristaus faktas yra tokia konkreti tikrovė, kad jų gyvenimas pasikeičia. Tik žmogiškas susidūrimas išjudina šių dienų žmogų: toks įvykis, kuris yra to pradinio įvykio aidas, kai Jėzus pakėlė akis ir pasakė: „Zachiejau, tuoj pat lipk žemyn, noriu apsilankyti tavo namuose“ (kun. Giussani). Tai yra metodas, pagal kurį visuomet įvykdavo ir įvyksta krikščionybė. Kitaip tariant, Kristus nėra pagražinimas sprendimui, kurio tenka ieškoti kitur – Jis yra pats sprendimo raktas. Tik Kristus, kaip žmonių gyvenime esantis įvykis, gali išlaisvinti žmogų iš jo savęs susiaurinimo ir paskatinti trokšti ir patirti tą pilnatvę, dėl kurios jis buvo sukurtas. „Kaip būtų gera taip išgyventi darbą ir santykius, kaip juos gyvenate jūs su žmona“. Be tokios išlaisvinimo patirties joks „konkretus“ atsakymas nepatenkins. Kiekvienas iš mūsų turime tiesioginių įrodymų iš savo gyvenimo.

Koks yra tikrasis įnašas, kuriuo kiekvienas iš mūsų, krikščionių, esame pakviesti prisidėti prie vykstančių diskusijų, būdami ištikimi Bažnyčios tradicijai ir jos mokymui, kuriais neabejojame? „Mes žinome, kad geriausias atsakymas žmogaus būties konfliktiškumui, išreikštam garsiajame Th. Hobbes'o pasakyme *homo homini lupus* („žmogus žmogui – vilkas“), yra Jėzaus *Ecce homo* („Štai žmogus“), kuris nekaltina, bet priima ir, asmeniškai pasiaukodamas, išgelbsti“. Atsispidami nuo šio tikrumo, kurį paliudijo popiežius Pranciškus, galime vėl atrasti ryšį su bet koku žmogumi, kad „kartu su kitais kurtume visuomenę“ (popiežius Pranciškus, Florencija, 2015 m. lapkričio 10 d.) ir, kiek įmanoma, prisidėtume prie dalykų tobulinimo, siekdami gėrio visiems.